

Vergaderjaar 2013–2014

CIX

Raming der voor de Eerste Kamer in 2015 benodigde uitgaven, evenals aanwijzing en raming van de ontvangsten

A

RAMINGEN

Den Haag, 6 mei 2014

Ter voldoening aan artikel 16 van het Reglement van Orde biedt de Huishoudelijke Commissie hierbij de Kamer de raming aan van de in 2015 voor haar benodigde uitgaven, alsmede die van de in dat jaar te verkrijgen ontvangsten en van de meerjarencijfers. De ramingen zijn bestemd om, na door de Kamer te zijn vastgesteld, bij de regering te worden ingezonden ten behoeve van de Rijksbegroting voor het jaar 2015.

De Huishoudelijke Commissie,

Broekers-Knol,
Voorzitter
Linthorst
Franken

Hamilton,
Griffier.

Inleiding

Taken en taakvervulling Eerste Kamer der Staten-Generaal

De kerntaken van de Eerste Kamer der Staten-Generaal liggen in het, als sluitstuk van de wetgevingsketen, toetsen van voorgenomen wetgeving en het controleren van de regering. De Eerste Kamer besteedt daarbij bijzondere aandacht aan de beoordeling van de wetgevingskwaliteit. Ter ondersteuning van hun werkzaamheden voorziet de ambtelijke organisatie de Kamerleden van wetgevingsdossiers en informatiedossiers. Bij de voorbereiding van wetgevingsdossiers wordt rekening gehouden met de in 2008 vastgestelde lijst aandachtspunten voor de wetgevingskwaliteit.

Voorts heeft de Eerste Kamer taken op het terrein van de Europese wetgeving en het Europese beleid. Deze zijn door de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon in omvang en intensiteit toegenomen. De verwerking van de wetgevende productie van twaalf ministeries, als ook de beoordeling van Europese wetgevings- en beleidsvoorstellen, vergt grote inzet, maar ook een doelmatige werkwijze. Dankzij het parttime karakter van de taakuitoefening door de Leden van de Eerste Kamer en de naar internationale maatstaven zeer bescheiden omvang van de parlementaire staf, is de Eerste Kamer een van de minst kostende parlementaire huizen van Europa.

In 2015 zullen de kerntaken van de Eerste Kamer worden vervuld met inachtneming van de resultaten van de verbeteracties die in de afgelopen jaren zijn doorgevoerd:

- Wetgevingsdossiers worden voorbereid met inachtneming van aandachtspunten voor de wetgevingskwaliteit die het College van Senioren heeft vastgesteld.
- Vergaderstukken worden digitaal aangeleverd. De Eerste Kamer distribueert sinds 13 september 2011 haar vergaderstukken via een tablet naar de 75 senatoren. Met dit eigentijdse communicatiemiddel kunnen de Kamerleden de volledige informatiestroom van agenda's, wetsvoorstellen, Kamercorrespondentie en andere vergaderstukken raadplegen en beheren.
- Versterking van de kwaliteit, diepgang en samenhang in het werk van de Eerste Kamer en vergroting van betrokkenheid van het maatschappelijk veld bij het wetgevingsproces in de vorm van expertmeetings, symposia, hoorzittingen en werkbezoeken.
- In plaats van inhoudelijke debatten te voeren over (een) begrotingshoofdstuk(ken) kiest de Kamer er als regel voor een aantal malen per jaar een beleidsdebat te voeren. Inhoudelijke uitgangspunten ten aanzien van beleidsdebatten zijn: een scherpe afbakening van het onderwerp van een beleidsdebat; een benadering vanuit de volgende invalshoeken: een interdepartementale benadering; een integrale benadering (combinatie van beleidsterreinen); een langetermijnperspectief. Een beleidsdebat schenkt aandacht aan
- rechtmatigheid, doelmatigheid, en uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van (voorgenomen) beleid. Een beleidsdebat wordt gedegen voorbereid door de vakcommissie op wier voorstel het debat plaatsvindt (bijvoorbeeld werkbezoeken en het organiseren van expertmeetings), zo mogelijk met inschakeling van externe deskundigen.
- Alle vakcommissies van de Kamer hebben betrokkenheid bij de totstandkoming van Europese wetgeving. De commissies bepalen zelf welke dossiers hun bijzondere aandacht zullen krijgen en treden vanaf het moment van indiening door de Europese Commissie in overleg met de regering. De dialoog kan zich ook uitstrekken tot de Europese Commissie, het Europese Parlement en de nationale parlementen van de lidstaten. De Kamer tracht niet alleen op het vlak van de subsidiari-

teittoets tot afstemming met de Tweede Kamer te komen, maar zoekt over de brede nationale en Europese linie de samenwerking op. Ondersteunend bij de vervulling van de Europese taken is de Europapoort (de Europese website van de Eerste Kamer), www.europapoort.nl. Per commissie maakt deze website het Europese werkveld inzichtelijk. Tevens brengt de Kamer driewekelijks een nieuwsbrief uit, EUupdate. De Europapoort kent diverse faciliteiten, zoals de automatische link met databases Prelex en IPEX, die voorzien in een automatische koppeling op basis van com-nummers met dossiers van de Europese Commissie.

- De website www.eerstekamer.nl is zodanig ingericht dat belangstellende burgers, maatschappelijke organisaties en bestuurlijke gremia op de voet kunnen volgen wat zich in de Eerste Kamer afspeelt, wat de stand bij de behandeling van wetgeving door de Eerste Kamer is, wat de Kamer middels toezeggingen en moties heeft bewerkstelligd, hoe wordt omgegaan met Europese dossiers en hoe de Eerste Kamer de regering controleert. Website en teletext bevatten uitnodigende vooraankondigingen van Kamervergaderingen met een heldere beschrijving van de voornaamste wetsvoorstellen op de Kameragenda. Op de vergaderdagen zijn de plenaire debatten in de Eerste Kamer via een livestream op de website te volgen. In 2014 is de kwaliteit van de weergave sterk verbeterd door het aanbrengen van nieuwe camera's, een nieuwe geluidsinstallatie en een nieuwe belichting in de zaal. De verslaglegging van de plenaire vergadering is in 2014 verbeterd en versneld doordat het VLOS-programma dat de Tweede Kamer heeft ontwikkeld, ook in de Eerste Kamer is geïmplementeerd.
- In nauwe samenwerking met de Tweede Kamer heeft de Eerste Kamer in 2014 het systeem dat de Dienst Verslag en Redactie (DVR) gebruikt om verslagen te maken van de plenaire debatten aangepast. De DVR-medewerkers in de plenaire zaal hebben hun kladblokken ten behoeve van de StenoService verruild voor laptops. Hierop maken zij digitale markeringen van sprekers tijdens een vergadering. Het systeem maakt het mogelijk om de stenogrammen binnen enkele uren op internet en intranet te publiceren, waar dit voorheen pas de volgende dag gebeurde.
De gerealiseerde implementatie van het nieuwe Verslaglegging Ondersteunend Systeem (VLOS) heeft de volgende voordelen:
  - Verslagen (ongecorrigeerd) sneller beschikbaar
  - Correctieproces niet meer op papier maar digitaal en gemakkelijker (alleen eigen teksten)
  - Meer flexibiliteit in weergave van het verslag
  - Toekomstige aansluiting op de functionaliteit «debat gemist» is mogelijk.
- De Eerste Kamer heeft beperkte middelen beschikbaar voor fractieondersteuning. De fracties dragen, binnen een ter zake vastgesteld kader, zelf verantwoordelijkheid voor de besteding van de budgetten die voor hun directe ondersteuning beschikbaar zijn.
- De Eerste Kamer vormt voor Senatoren en medewerkers een inspirerende werkomgeving. Teneinde jong talent de mogelijkheid te bieden kennis te maken met die werkomgeving en de mogelijkheid te bieden door een bijdrage aan het ondersteunende werk ten behoeve van de Kamer kennis en ervaring op te doen die zeer relevant kan zijn voor de verdere loopbaan, kent de Eerste Kamer een stageprogramma.

Internationale activiteiten

De Eerste Kamer is ook internationaal actief. Daarbij geldt dat het parttime karakter van het lidmaatschap grenzen stelt aan wat er mogelijk is. Er zullen altijd rationele keuzes moeten worden gemaakt uit de schier

onbegrensde mogelijkheden die er zijn om internationaal actief te zijn. Selectiviteit is geboden.

Een aanzienlijk deel van de internationale activiteiten richt zich op de Europese Unie. Nationaal beleid en Europees beleid zijn nauw met elkaar verweven. Binnen de Europese Unie is, mede door de diplomatieke inspanningen vanuit de Eerste Kamer, de rol van de nationale parlementen versterkt. De procedures in het kader van de Europese werkwijze brengen mee dat er over vitale dossiers interparlementaire afstemming kan zijn. Daartoe worden primair digitale kanalen als IPEX, de interparlementaire website van de EU-lidstaten (www.ipex.eu) benut.

De volgende activiteiten op internationaal/interparlementair niveau kunnen worden onderscheiden:

Deelname aan interparlementaire assemblees en vergaderingen

De Eerste Kamer hanteert daarbij de volgende werkwijze:

- a) voorbereiding en vaststelling van de inbreng in vergaderingen van assemblees/Europese vergaderingen vindt plaats in de daartoe geëigende commissies van de Eerste Kamer;
- b) na afloop van de interparlementaire activiteiten vindt terugkoppeling in commissieverband plaats door het agenderen van de in een assemblee en/of conferentie aangenomen stukken (resoluties, rapporten, aanbevelingen);
- c) relevante uitkomsten van interparlementaire activiteiten worden meegenomen bij debatten met de regering (bijvoorbeeld Algemene Politieke Beschouwingen, Algemene Europese Beschouwingen);
- d) Ministers worden bij in de Kamer gebleken belangstelling voor onderwerpen op de agenda van de ministerraad uitgenodigd om te rapporteren over de voortgang in de besluitvorming in de ministerraden van de onderscheiden internationale organisaties waarbij ook verantwoord kan worden op welke wijze de ministerraden zijn omgegaan met rapporten en aanbevelingen van parlementaire assemblees;
- e) de Ministers van Buitenlandse Zaken en/of Veiligheid en Justitie worden uitgenodigd voorafgaand aan de jaarlijkse ministeriële conferentie van de Raad van Europa overleg te voeren over de inzet van Nederland tijdens die conferentie;
- f) in aanmerking genomen het feit dat de Speakers Conferences van de EU na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon aan betekenis hebben gewonnen, worden de agenda's van deze conferenties en de belangrijkste stukken voor advies geagendeerd in de commissie EUZA; tevens wordt daarmee coördinatie vanuit Nederland bereikt van het werk binnen de Speakers Conference en de COSAC;
- g) op de websites van de Eerste Kamer vindt berichtgeving plaats over de bijdragen die vanuit de Eerste Kamer zijn geleverd.

Op Europees vlak vragen de interparlementaire conferenties zoals de Speakers Conference en de Interparlementaire Conferentie die toezicht houdt op het Gemeenschappelijke Buitenlands en Veiligheidsbeleid (GBVB) van de Europese Unie en op het Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid (GVDB), bijzondere aandacht. Voorts is de interparlementaire samenwerking in het kader van het Verdrag inzake Stabiliteit, Coördinatie en Bestuur in de Economische en Monetaire Unie een aandachtsgebied. Het Verdrag vraagt, op de voet van artikel 13, interparlementaire uitwisseling van informatie en gedachtewisseling over het begrotingsbeleid van de lidstaten. De voorbereiding en behandeling van de Rijksbegroting ondervindt invloed van de Europese verplichtingen. Daarbij moet een onderscheid worden gemaakt tussen de interactie van

regering en Kamer tijdens het «Europees Semester», de periode van begrotingsvoorbereiding in wisselwerking met Europese instellingen, en de behandeling van de begrotingshoofdstukken na Prinsjesdag die in beginsel voor de aanvang van het begrotingsjaar moet zijn afgerond. De inzet van de Kamer is dat er zowel tijdens het Europees semester als in het «nationaal semester» voldoende gelegenheid is tot debat met de Eerste Kamer over de voornemens met betrekking tot de rijksfinanciën.

Ontvangsten van hoge buitenlandse functionarissen en parlementaire delegaties

Verzoeken van buitenlandse parlementaire delegaties om in de Eerste Kamer ontvangen te worden, worden aan de commissies BDO en EUZA voorgelegd, voorzien van een advies hoe op het verzoek zou kunnen worden gereageerd. Doel, nut en rationaliteit worden afgewogen tegen tijdsbeslag en praktische inpasbaarheid van de ontvangst.

Officiële bezoeken aan het buitenland

Wanneer op het niveau van de Voorzitter of in delegatieverband een buitenlandse reis wordt gemaakt, wordt, analoog aan de voorbereiding van deelname aan internationale vergaderingen, de inbreng in de besprekingen die in het gastland worden gevoerd, tevoren voorbereid.

Activiteiten gericht op (wederzijdse dan wel unilaterale) technische bijstand.

In het licht van de beperkte personele capaciteit van de Eerste Kamer betracht de Griffier terughoudendheid in het (doen) deelnemen aan interparlementaire ambtelijke activiteiten en het ontvangen van buitenlandse ambtelijke delegaties. Niettemin is participatie in de interparlementaire ambtelijke netwerken van belang om goede ondersteuning te bieden aan internationale activiteiten van Voorzitter en Leden. De ervaring heeft voorts geleerd dat de (efficiënte) werkwijzen binnen (de ambtelijke organisatie van) de Eerste Kamer voor buitenlandse parlementen soms een voorbeeldfunctie hebben. Tegemoetkomen aan verzoeken om informatieoverdracht over de organisatie van het parlementaire werk en de parlementaire gang van zaken rond wetgeving en beleid (ook Europees) draagt bij tot een positief beeld over de Eerste Kamer in internationaal verband.

Overige activiteiten

Educatieve programma's

Bijzondere aandacht hebben de educatieve programma's voor scholieren, zoals het project De Derde Kamer, waarin de Eerste Kamer een actief aandeel heeft. De Eerste Kamer faciliteert de werkzaamheden van ProDemos, Huis voor democratie en rechtsstaat. Veelvuldig brengen groepen bezoekers, scholieren en studenten via ProDemos een bezoek aan de Eerste Kamer.

Provinciebezoeken

Teneinde de bijzondere band tussen de Provinciale Staten van de Provincies en de Eerste Kamer, zoals die tot uitdrukking komt in de Kieswet, te onderstrepen, organiseert de Eerste Kamer in iedere zittingsperiode ontvangsten van Provinciale en Gedeputeerde Staten van de Provincies in het gebouw van de Eerste Kamer. In deze zittingsperiode vinden de provinciebezoeken geclusterd naar regio's plaats.

Evenementen

Op initiatief van Senatoren of op verzoek van maatschappelijke organisaties, gesteund door Senatoren, vinden in het gebouw van de Eerste Kamer geregeld bijeenkomsten, symposia en bijzondere vergaderingen plaats waarin thema's aan de orde komen die raken aan rechtsstaat, parlement en democratie.

Voornemens voor 2015

De onderhavige raming gaat ervan uit dat de werkzaamheden van de Eerste Kamer in 2015 zullen worden voortgezet met inachtneming van de aanpassingen zoals die in de achterliggende jaren zijn doorgevoerd. In 2015 zal de zittingsperiode van de huidige Eerste Kamer tot een einde komen. In juni treedt een nieuwgekozen Eerste Kamer aan. De Kamer zal de nieuwgekozen leden een introductieprogramma aanbieden. Daarin zal, naast de inhoudelijke en organisatorische aspecten van het werk van de Eerste Kamer ook de digitale informatievoorziening veel aandacht krijgen.

Investerings ten behoeve van nieuwe Kamer

De Kamer zal investeren in nieuwe tablets voor de leden die hun zittingsperiode in juni aanvangen. Investerings vinden plaats om de digitale informatievoorziening verder te verbeteren.

Verbetering accommodatie voor Commissievergaderingen; nieuwe toedeling fractiekamers

De laatste jaren is de roep om grotere openbaarheid van de commissievergaderingen toegenomen. Zo mogelijk vinden commissievergaderingen en mondelinge overleggen waarvoor veel publieke belangstelling is op dinsdagochtenden in de plenaire zaal plaats. De Kamer heeft behoefte aan grotere commissiezalen. Met de Raad van State is afgesproken dat de vergaderzaal van de Raad aan het Binnenhof 1 beschikbaar kan komen voor (gecombineerde) commissievergaderingen, mits de agenda van de Raad dat toelaat. In het najaar van 2014 zullen de Handelingenkamer en de naastgelegen Bibliotheek, waar thans fracties zijn gevestigd, gerestaureerd worden en gereed gemaakt worden om na de verkiezingen als commissiekamers dienst te doen. In de Handelingenkamer en in Commissiekamer 3 zullen nieuwe geluidsinstallaties worden aangebracht, zodat registratie van commissievergaderingen kan plaatsvinden volgens het VLOS-systeem.

Na de verkiezingen krijgen de fracties een fractiekamer voor de periode 2015–2019 toegewezen. Zo nodig zullen technische aanpassingen in de fractiekamers worden aangebracht.

Viering 200 jaar Koninkrijk en 200 jaar Staten-Generaal/Eerste Kamer

De jaren 2013 tot en met 2015 staan in Nederland mede in het teken staan van de viering van 200 jaar onafhankelijk Koninkrijk en 200 jaar parlementaire democratie. In 2015 bestaan de Staten-Generaal 200 jaar als bicameraal parlement. Op 16 oktober 2015 zal tijdens een bijzondere Verenigde Vergadering der Staten-Generaal het 200-jarig bestaan van de Staten-Generaal binnen het Koninkrijk der Nederlanden worden herdacht. Samen met de Tweede Kamer worden activiteiten georganiseerd die de rol van het parlement en het functioneren van de democratie breed onder de aandacht brengen.

Vergadering van de Association of European Senates in Den Haag

In samenhang met het 200-jarig bestaan van de Staten-Generaal/Eerste Kamer heeft de Eerste Kamer reeds in 2009 aangeboden de jaarlijkse bijeenkomst van de Association of European Senates in Den Haag te doen plaatsvinden. Bij deze Association zijn de Senaten van Europa aangesloten. De Voorzitters van de Senaten nemen aan de jaarvergaderingen deel. De organisatie van dit internationale evenement vergt een incidentele voorziening in de raming. Deze is begroot op € 400.000

Vorbereitung Voorzitterschap van de Europese Unie in 2016

In het eerste halfjaar van 2016 zal Nederland het roulerende voorzitterschap bekleden van de Raad van de Europese Unie. Als voorzitter van de onderhandelingen van alle Raden en ambtelijke werkgroepen zal de regering van 1 januari tot 1 juli 2016 de taak hebben om de Europese onderhandelingen in goede banen te leiden.

Tijdens de roulerende voorzitterschappen organiseren de parlementen van de desbetreffende landen een aantal interparlementaire conferenties. De parlementen organiseren sinds het Verdrag van Lissabon altijd de volgende interparlementaire bijeenkomsten:

- een bijeenkomst van Voorzitters Commissies Europese Zaken, de zgn. Voorzitters-COSAC;
- een bijeenkomst van EU-woordvoerders, de zgn. COSAC;
- een interparlementaire conferentie op het terrein van Buitenlands en Veiligheidsbeleid: de GBVB- conferentie.

Daarnaast organiseren de desbetreffende parlementen een zelf te bepalen aantal interparlementaire conferenties van andere parlementaire commissies, over actuele en politiek relevante onderwerpen. De keuze van de onderwerpen van de laatstgenoemde interparlementaire conferenties, en de organisatie daarvan, vindt in nauwe samenwerking met de vakcommissies plaats.

Het voorzitterschap is ook betrokken bij een aantal conferenties die niet in het gastland plaatsvinden, maar bijvoorbeeld in het Europees Parlement. Tevens is het praktijk dat een groot aantal delegaties van EU-lidstaten en instellingen, maar ook van derde landen (kandidaat-lidstaten, handelspartners) het parlement van het voorzittende land bezoekt.

Het moge duidelijk zijn dat de inhoudelijke en logistieke organisatie een substantiële voorbereidingstijd vergt en dat hiermee aanzienlijke kosten zijn gemoeid. De Eerste Kamer en de Tweede Kamer zullen in nauwe samenwerking de voorbereiding van de parlementaire conferenties en vergaderingen in het kader van het voorzitterschap ter hand nemen. De kosten zullen gezamenlijk afzonderlijk worden geraamd. In deze raming is daarmee nog geen rekening gehouden.

Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal

De Voorzitter van de Eerste Kamer heeft ook de leiding van de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal. De wetgevende taak van de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal is beperkt van omvang. Plenaire vergaderingen van de Verenigde Vergadering hebben doorgaans een sterk ceremonieel karakter.

Voor 2015 staat op de rol de vergadering die op grond van artikel 65 van de Grondwet jaarlijks op de derde dinsdag van september wordt gehouden. De uit de organisatie van deze Verenigde Vergadering voortvloeiende kosten maken deel uit van de begroting van de Eerste Kamer.

Op 16 oktober 2015 zal een bijzondere Verenigde Vergadering der Staten-Generaal plaatsvinden ter herdenking van het 200-jarig bestaan van de Staten-Generaal in huidige vorm. De bijkomende kosten van deze

verenigde vergadering en de overige daarmee samenhangende feestelijkheden in het kader van 200 jaar Staten-Generaal zijn incidenteel begroot op € 600.000.

Artikel 1: Wetgeving en controle Eerste Kamer

De verplichtingen, uitgaven en ontvangsten (in € 1 000)

	2011	2012	2013	2014	2015
Verplichtingen	11.034	11.699	11.806	11.706	125.60
Uitgaven – totaal	11.034	11.699	11.806	11.706	12.560
01. Apparaat	6.847	7.502	6.530	8.244	8.401
02. Vergoedingen Voorzitter en leden Eerste Kamer	4.143	4.141	3.304	3.386	3.489
03. Verenigde Vergadering	44	56	1973	76	670
Ontvangsten	139	90	205	160	185

ALGEMEEN

De voorliggende raming voor 2015 sluit in grote lijnen aan bij de financiële kaders zoals die ook voor 2014 zijn gehanteerd. De aanwending van de (personele en materiële) middelen geschiedt mede ter realisering van de organisatorische en digitale werkprocessen. Kosten van groot onderhoud van het gebouw komen in de raming niet tot uitdrukking. Deze maken deel uit van de kosten van de Rijksgebouwendienst (begroting Ministerie van BZK).

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

UITGAVENARTIKEL 1, artikelonderdeel 01

APPARAAT

Personeel Eerste Kamer

De personele bezetting geeft per januari 2014 het volgende beeld te zien:

Totaal aantal ambtenaren	50
Schalen 1 t/m 4	3
Schalen 5 t/m 10	30
Schaal 11 en hoger	17

De beschikbare formatie in fulltime eenheden (fte's) bedraagt 52,33. De werkelijke bezetting in fte's per 1 januari 2014 bedraagt 46,02. De verdeling daarvan is als volgt:

Schaal	Aantal fte's	
18	1	
16	1	
14	1,83	
13	2,89	
11	9,86	
Totaal schaal 11 en hoger		16,58
10	4,00	
9	4,95	
8	5,34	
7	1,83	
6	4,81	
5	7,17	
Totaal schalen 5 t/m 10		28,10

Schaal	Aantal fte's	
4	1,34	
Totaal schalen 1 t/m 4		1,34
Totaal	46,02	46,02

Ambtelijk personeel

Dit onderdeel is op een hoger bedrag begroot dan de realisatie 2013, omdat de bezetting in overeenstemming wordt gebracht met de formatie.

Overige personeelsuitgaven

Op dit onderdeel worden onder andere de volgende uitgaven geraamd en verantwoord: de kosten van inhuur externen (ter tijdelijke vervanging van medewerkers), opleiding- en cursusgelden, uitkeringen aan personeel, de kosten van de ondernemingsraad.

Postactief personeel

Op dit onderdeel worden de volgende uitgaven geraamd en verantwoord: de uitkeringen aan oud-personeel van de Kamer op wie de Wachtgeldregeling van toepassing is. Tevens worden hierop de doorberekende apparaat- en administratiekosten verantwoord.

Materieel

Uitzending leden en ambtenaren naar het buitenland

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de reis- en verblijf-kosten, alsmede andere uitgaven betreffende de uitzending van leden en begeleidende ambtenaren van de Eerste Kamer naar het buitenland. Bij het geraamde bedrag is rekening gehouden met het toenemend interparlementair verkeer in verband met de Europese werkzaamheden van de Eerste Kamer.

In de «Wet vergoedingen leden Eerste Kamer» is aan het eind van 2011 een nieuw artikel toegevoegd, namelijk artikel 9a: «De Kamerleden die uit hoofde van hun lidmaatschap van de Eerste Kamer der Staten-Generaal een functie vervullen in een internationale parlementaire assemblee, deelnemen aan vergaderingen die voortvloeien uit voor nationale parlementen geldende verplichtingen uit hoofde van Europese of internationale verdragen dan wel anderszins uit hoofde van een uit het lidmaatschap van de Eerste Kamer der Staten-Generaal voortvloeiende verplichting deel te nemen aan vergaderingen met leden van andere nationale parlementen en voor deelname aan deze vergaderingen geen honorering ontvangen, ontvangen daarvoor een vergoeding op grond van dit artikel.» De vergoeding bedraagt 25% van de vergoeding berekend op grond van artikel 4 van deze wet; dit betekent een vergoeding van € 499.57 per dag, exclusief een Eerste Kamervergaderdag.

Vergoedingen

Op dit onderdeel worden de volgende uitgaven geraamd en verantwoord: vergoedingen aan personeel voor maaltijden bij overwerk, stagiaires, reis- en verblijfkosten en kosten van het vervoerplan woon-werkverkeer Staten-Generaal.

Diensten van derden/uitbestede werkzaamheden

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord door derden uitgevoerde werkzaamheden. De uitbestede werkzaamheden zijn onder andere externe advisering, (een deel van de) schoonmaak, bewaking, beveiliging, onderhoud groenvoorziening, technische en bedrijfsinstallaties, kantoor-machines, meubilair, binnen- en buitenonderhoud gebouwen. Met de Tweede Kamer is een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten met betrekking tot de beveiliging en openstelling van de Kamer. In de beveiligingskosten zijn meegenomen de beveiligingskosten verband houdend met de ontvangst in het gebouw van de Eerste Kamer van bezoekersgroepen via Stichting ProDemos, Huis voor democratie en rechtsstaat.

Fractieondersteuning Leden

Op dit onderdeel worden de kosten geraamd en verantwoord die nodig zijn voor de administratieve ondersteuning van de fracties. Het bedrag voor fractieondersteuning dat in het begrotingsjaar 2012 is verhoogd, blijft voor 2015 gehandhaafd.

Overige diensten

Op dit onderdeel worden de volgende uitgaven geraamd en verantwoord: uitgaven voor porti- en bezorgkosten, telefoon en voor werving en selectie.

Algemene benodigheden/bureaunkosten

Op dit onderdeel worden de volgende uitgaven geraamd en verantwoord: kosten voor papier, enveloppen, schrijf- en bureaubehoeften alsmede aanschaf boeken en abonnementen.

Specifieke gebruiksgoederen

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten voor aankoop van gereedschappen, dienstkleding en (kleine) vervangingsmaterialen.

Specifieke verbruiksgoederen

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten van het verbruik en vastrecht van elektra, gas, water en warmtelevering alsmede de kosten van aankoop van schoonmaakmiddelen e.d.

Representatiekosten

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten voor representatie, daaronder ook begrepen de kosten van de ontvangst van buitenlandse delegaties en genodigden. Cateringkosten voor ontvangsten worden echter verantwoord onder het onderdeel catering.

Belastingen/heffingen/retributies

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten voor rioolrecht, verontreinigingsheffing en het abonnement kabelnetaansluiting. Evenals in voorgaande jaren is, in afstemming met de Tweede Kamer, een bijdrage geraamd aan de Stichting Pro Demos, Huis voor democratie en rechtsstaat, die als oogmerk heeft de toegangsprijs voor bezoeken aan de parlementaire gebouwen aan het Binnenhof voor

burgers gematigd te houden. De bijdrage wordt aan laatstbedoelde Stichting verstrekt. Verder vanaf jaar 2015 een bedrag van € 25.000,00 per jaar aan het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis.

Catering Eerste Kamer

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten die betrekking hebben op alle door de cateraar aan de Eerste Kamer doorberekende kosten. Het cateringbedrijf is HACCP en ISO gecertificeerd. Het begrote bedrag op dit onderdeel is niet gewijzigd.

Publiciteitskosten

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten: de kosten voor de websites, de kosten voor in- en externe communicatie, drukwerk-kosten en de aanschaf van relatiegeschenken.

Exploitatie vervoermiddelen

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten die betrekking hebben op de dienstauto, dienstbromfiets en dienstfietsen.

Parlementaire documenten

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten van de parlementair documenten Eerste Kamer. Met de SDU is voor de periode 2012–2017, als uitkomst van een Europese aanbesteding, een nieuw basiscontract gesloten over de elektronische bekendmaking (op basis van de Wet elektronische bekendmaking), als ook over de afname van papieren stukken. De bijdrage van de Eerste Kamer in de kosten voor elektronische bekendmaking (na de inwerkingtreding van de Wet elektronische bekendmaking), als ook het aandeel van de Kamer in de (sterk verminderde) afname van papieren drukwerk, zal op dit onderdeel worden verantwoord.

Automatiseringskosten

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten van de dienstverleningsovereenkomst automatisering (DVO) met de Tweede Kamer, lijn uur verbindingen en personeel-, salaris- en financiële systeem. De kosten voor de DVO blijken lager uit te vallen dan eerder geraamd.

Aanschaf/vervangning van overige investeringsgoederen

In de raming is een extra bedrag geraamd voor specifieke investeringen, zoals de verbetering van de geluidsinstallatie in commissiekamers in jaar 2014; in jaar 2015 verder 75 iPads voor de Leden en een nieuwe dienstauto en verbetering software.

UITGAVENARTIKEL 1, artikelonderdeel 02,

VERGOEDINGEN VOORZITTER EN LEDEN EERSTE KAMER

De raming van dit artikel is gebaseerd op de vigerende wettelijke regeling inzake de vergoeding voor de werkzaamheden, de vergoeding voor secundaire voorzieningen en de kostenvergoedingen van de Voorzitter en de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

VERENIGDE VERGADERING

Op dit artikel worden geraamd en verantwoord alle kosten die verband houden met het in orde brengen van de Ridderzaal voor de Verenigde Vergadering op de derde dinsdag van september. Op dit artikel worden ook de uitgaven voor een eventuele herdenkingsbijeenkomst verantwoord. Gezien het incidentele karakter van deze laatste uitgaven, worden deze niet geraamd.

ONTVANGSTENARTIKEL 1, artikelonderdeel 04,

ONTVANGSTEN

Diverse ontvangsten

Op dit artikel worden de ontvangsten van diverse aard geraamd en verantwoord. Dit betreft vooral de volgende posten: opbrengst catering-verkopen en verkoop relatiegeschenken Eerste Kamer en terugbetalingen fractievergoedingen uit een vorig jaar.

UITSPLITSING NAAR UITGAVEN- EN ONTVANGSTEN BETREFFENDE DE REALISATIE 2013, BEGROTING 2014 EN DE RAMING 2015

(RAMING VAN DE) UITGAVEN – uitsplitsing naar uitgavensoort in €

artikel-			Realisatie	Begroting	Raming
onderdeel;			2013	2014	2015
artikel	deel	omschrijving			
9901		Wetgeving en controle Eerste Kamer totaal	11.806.433	11.705.700	12.559.600¹
	O1	APPARAAT – totaal	6.529.649	8.243.903	8.401.100
		Personeel Eerste Kamer – totaal	3.502.537	4.655.601	4.329.198
		Ambtelijk personeel	3.312.110	3.670.526	3.731.461
		Reservering eindheffing iPad	0	649.574	299.237
		Overige personeelsuitgaven	130.862	224.500	236.000
		Postactieven – Wachtgelden	59.566	111.001	62.500
		Materieel – totaal	3.027.112	3.588.302	4.071.902
		Uitzending leden en ambtenaren buitenland	145.497	160.000	160.000
		Vergoedingen	123.727	135.000	138.500
		Diensten van derden/uitbesteding	767.673	800.000	819.000
		Fractieondersteuning Leden	307.553	330.000	330.000
		Overige diensten	151.136	161.000	165.000
		Algemene benodigdheden/ bureaunkosten	63.979	68.000	69.500
		Specifieke gebruiksgoederen	11.774	7.500	12.000
		Specifieke verbruiksgoederen	127.335	135.500	138.500
		Representatiekosten	23.897	74.500	74.000
		Belastingen/heffingen/contributies	41.067	42.000	79.800
		Catering Eerste Kamer	279.689	310.000	321.000
		Publiciteitskosten	211.782	443.000	361.600
		Conferentie Association of European Senates ²	0	0	400.000
		Exploitatie vervoermiddelen	8.597	9.000	9.200
		Parlementaire documenten	192.556	197.000	201.000
		Automatiseringskosten	188.452	200.000	205.500

artikel-			Realisatie	Begroting	Raming
onderdeel;			2013	2014	2015
artikel	deel	omschrijving			
		Aanschaf/vervanging overige investeringsgoederen	382.397	515.800	587.300
O ₂		VERGOEDINGEN VOORZITTER EN LEDEN EERSTE KAMER – totaal	3.303.680	3.385.798	3.488.500
		Pensioen / wachtgeld Oud – Voorzitters	34.781	35.497	36.297
		Vergoeding voor de werkzaamheden	2.001.206	2.041.230	2.097.055
		Vergoeding voor secundaire voorzieningen	206.340	210.500	220.000
		Kostenvergoedingen	1.061.353	1.098.571	1.135.148
O3		VERENIGDE VERGADERING – totaal	1.973.104	76.000	670.000
		200 jaar Staten-Generaal ³	0	0	600.000
		Organisatie van de verenigde vergadering	1.973.104	76.000	70.000

¹ 11.559.600 regulier en 1.000.000 incidenteel

² Deze post is incidenteel begroot

³ Deze post is incidenteel begroot

(RAMING VAN DE) ONTVANGSTEN – uitsplitsing naar ontvangstensoort in €

artikel-			Realisatie	Begroting	Raming
onderdeel;			2013	2014	2015
artikel	deel	omschrijving			
9901		Wetgeving en controle Eerste Kamer – totaal	205.088	160.000	185.000
O4		ONTVANGSTEN -totaal	205.088	160.000	185.000
		Diverse ontvangsten	195.991	151.000	176.000
		Vergoeding verleende diensten	9.097	9.000	9.000